

ՄԵԼԿ

Տարեկան զինը 5 րոպե, կես տարվանը 3 րոպե:

Թիֆլիսում գրվում են հարապատասխան և պ. Ծառուկյանի
համալսարանում:

Օտարաբարձրացիք դիմում են ուղղակի
Тифлису, Редакция „Мелк“

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տոն օրերից):

Յայտարարութիւնները ընդունվում են ամեն լեզվով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խրաքանչիւր բառից մի կօպէկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կովկասի արդիւնաբերութիւնը —
Ներքին տնտեսութիւնը: Մեր աշխուհական-
ների կառուածական բանկը, Նաւակ Զարթա-
ւից, Ներքին լուրեր: Արտաքին տնտե-
սութիւն: Նաւակ Ցիւրիւրից: Արտաքին լուրեր:—
Խառն լուրեր: Յայտարարութիւններ:—
Տեղեկացուցիչ:— Բանասիրական կրթական-
մասի զան:

ԿՈՎԿԱՍԻ ԱՐԴԻՆԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մէկ երկրի տնտեսական զարգացման եր-
կու զլխաւոր մղողներն են՝ աշխատանքը և դրա
մագլուխը:

Աշխատանքի վերաբերութեամբ ասես թէ
մեր ողորմելի երկիրը մինչև անգամ բոլոր քա-
ղաքատնտեսական օրէնքներից զուրս է մնա-
ցել: Մեր տնտեսում ենք մեզ մօտ աշխա-
տանքի մի ահագին առաջնորդութիւն և զը-
րեթէ ոչինչ պահանջ: Աշխատանքի կողմից
տնտեսում ենք ամենայն ձգտումն դէպի կատա-
րելագործութիւն, իսկ գումարատէրերի կող-
մից նոյն մնացող, նահապետական պահանջ-
ներ:

Ապագայիստների մէջ ոչինչ մնացում չը
լինելով, ինչպէս այլ երկրներում, մենք տես-
նում ենք, որ նոքա ձգտում են իրանց լիովին
հպատակեցնել աշխատանքը առաջարկողներին,
նոցա հարստահարել, նոցա ստրկացնել:

Բայց իսկ այսպիսի մի երկրում, ուր, ինչ-
պէս Արկատումը, զարգացած չէ արդիւնա-
բերութիւնը և ուր նորա սկիզբները պէտք է
մեծ օգուտներ բերէին ձեռնարկողներին, կա-
րելի էր սպասել գումարատէրերից (կթէ նը-
րանք հասկացող մարդիկ լինէին, գտնեա այն-
քան, որ իրանց օգուտը հասկանային) որ նոքա
առաջնորդէին և նպաստէին արդիւնաբերու-
թեան գործին, իրանց գումարները գործ դը-

նելով երկրի մէջ գանձող հում նիւթերը մշա-
կերու և վաճառահանկու համար:

Բայց նոքա առիթ լաւ են համարում իրանց
գումարները ածիցնել ոչ աղիւն ձեռնարկու-
թիւններով, այլ կամ վաշխառութեամբ *) կամ
մանրավաճառութեամբ, որ երկուսն էլ ոչ այլ
ինչ են եթէ ոչ հարստահարութեան
զանազան ձևեր:

Այս տեսակ աջերնների մէջ դրա թէև
շատ անգամ սաստիկ պատժվում են, բայց դո-
րա փոխարէնը ուրիշ ողորմելիներ, որոնք դոցա
ձեռքն են ընկնում, ստիպված են հարստա-
հարողի վրէժը իրանց վերա դրայ:

Մէր գումարատէրերի թուումը կան և այն-
պիսիներ, որոնք ձեռք են տուել տեղական ար-
դիւնաբերութեան գործին: Բայց ինչպէս են
տնտեսում դոքա իրանց գործը:

Մէկ սկիզբ, որ առաջնորդում է նրանց բո-
լոր գործերը այն է, որ անաղիւ մարդկանց
հետ պէտք է անաղիւ կերպով վարվել—
իսկ անաղիւ նոքա a priori համարում են ա-
մեն մարդին, որի հետ գործ են բռնում—
»Լա իմ կառուածքի կառավարութիւնը չեմ
յանձնիլ այնպիսի մի մարդին, որին ես աղ-
նիւ եմ ճանաչում, ասում են մեր հարուստ-
ները, որովհետև նորան կը խաբեն այն ա-
նաղիւ մարդիկ, որոնց հետ նա գործ կու-
նենայ: Լա կընտրեմ մէկ փորձված մարդ,
որ բացի սորանց հասարակ մարդ լինելով,
մեծ ռոճիկներ չի պահանջիլ ինձանից, քիչով
կը բուսակամանայ, մինչդեռ մէկ յուսեալ՝ կա-
ռավարիլ իր ռոճիկներով իմ տուն կը քանդի:«

Լա ճշմարիտ նա իր կառուածքը իր երկր-
ները, իր ուղարկներ հօտերը, իր նախնիները,
*) Մեզ յայտնի են օրինակ պարոններ, որոնք
Լեզգիներին փոքր գումարների փոխ տալով, մինչև
60% և առնում նրանցից:..

վել միւս օրուայ տօնին—Արդարաւանք... Մի-
մայն Մահմետի կարօի հարստացու Մարգարիտը,
իրանց այգումը խնձորի ծառի տակին նստած,
կար էր անում, նա այնպէս էր զբաղւում իւր
գործով, որ կարծես թէ բոլորովին չէր մտաբե-
րում ոչ վարդապետուն և ոչ կիրականութեամբ: Եր-
բեմն-երբեմն նայում էր իւր կարածի վերա, ժպտ-
տում էր և աւելի ջերմեանաղ կարում էր այսպիսի
երգեր ասելով.

«Հարաւ քամին գալիս է,
թիկնաձէլիս տալիս է.
Արի գնանք միւր բաղը,
Տեսնենք սիրածս գալիս է:
Արագը գալաւ է 3) գալում,
Վարդի գաւառէ 4) է բերում,
Ինչ անեմ իմ սիրածը,
Որ տարին մէկ հետ է գալում...»

Մարգարիտի քոյրացու Շուշանը, որը արդէն
վաղուց նորա մօտ կանգնած, լսում էր քաղցր
երգը և չէր ուզում չիփեղել, խանգարեց լուռ-
թիւնը այս հարցով. «Ողջի, Մարգարիտ, էդ ինչ
ես էդպէս դէլրածով (ժրաման) կարում, որ կող-
քիդ կանգնած եմ ինձ չես տեսնում... կամ
տեսնում ես ո՞վ է իմանում՝ դամաղ չես անում
խօսաւ...»

—Վայ Շուշան ջան դժու ես, էդ ինչ ես ասում...
էն էլ քեզ հետ դամաղ չանեմ խօսելու... քօ-
ւանամ ես, չէի տեսն... նստի տեսնենք՝ մի քիչ
խօսանք:

—Մարգարիտ ջան, դէ ասա՛ էդ ինչ ես կա-
րում էս կիրականութեամբ... իմ ծամը կտրեմ աղ-
ջիկ, մեղք է, էս օր կար մի արմ... Կիրականա-
մուտը աչքը կը հանի:

- 3) Զուլալ=պարզ, մաքուր (շուր):
4) Գաստա=փունջ

իր ձիաների երամակները, իր արտերն ու ան-
տառները, բոլորը յանձնում է մի մարդին, որ
ամենից ճանաչված է իբրեւ աւագակ Մի-
քանի տարի անցնում են՝ ուր մնացին ոչնա-
րերի և կովերի աղիւն տեսանքները, ի՞նչ եղան
մեծ գումարներով առած թանկագին ձիա-
ները—նրանցից ոչինչ չը մնաց, իսկ եկամուտը՝
կառավարիչը հաւատացնում է, որ անասուն-
ները ստոկիցան կամ փախան, արտերը անձ-
րեկ պակասութիւնից կամ մորկից արդիւնը
չը սուլին, իսկ անտառները մէկ անախկալ
հրդէհի զոհ եղան...:

Բայց և այսպիսի փորձից յետոյ մեր գու-
մարատէրը կրկին կը հետևի իր ճշմարիտ կար-
ծած պրինցիպներին, թէև կը խստովանի,
որ կառավարիչը նրան խաբեց: Իսկ կառավա-
րիչը—նա մի նոր աստղ գառնալով գումա-
րատէրին շարքումը կը հետևի նոյն պրին-
ցիպներին, որոնց հետևում էր նորա նախնի-
տէրը, որովհետև նոյնքան անկիրթ է և նոյն-
քան սգահ—նա նոյնպէս իր կառուածները
կը տայ մէկ աւագակին, նոյնպէս չի բռնիլ մի
խմացող կառավարիչ, որովհետև դա աւելի
մեծ ռոճիկ է պահանջում և այլն, և այլն:

Ասէք, խնդրեմ, միթէ մեր տեղական ար-
դիւնաբերութիւնը կարող է առաջ գնալ, երբ
գումարները գանձվում են այնպիսի մարդկանց
ձեռքում, որոնք բացի հարստահարութիւնից
ուրիշ բան չեն հասկանում, որոնք աշխատանք
չեն գնահատում, նրանից փախչում են, որով-
հետև նա նոցա կարծիքով մեծ վարձատրու-
թիւն է պահանջում, իսկ մի և նոյն ժամա-
նակ չեն նկատում, որ նրանց հասարակ
մարդիկ նրանց առիթ թանկ են նստում,
որովհետև նրանց կողպում են:

Այս ճանապարհով գնալով մեր երկրի ար-
դիւնաբերութիւնը երբեք չի բարձրանալ. գու-

—Նրա 5) համար ձեռի փէշդիր եմ կարում, վը-
ռաղում եմ, մեռնեմ Կիրականութեան գործիքներին
ինձ չի պատժի...:

—Հա, բացակայեցի առաջինը, ըզորդ որ էզուց
Վարդապետն է. կէտրանքը կը գան հարստատես՝
քեզ բաժին 6) կը բերեն: Մարգարիտ ջան, ասա՛
էս անգամը քեզ համար ինչ խալաթ (պարգև) են
բերել...:

—Է՛հ Շուշան ջան, էս անգամը շատ քիչ, մէկ
ոսկէ մատանի, մէկ մահուղ կուղուղայ, մէկ դա-
նաուղ դէհա, երկու բաղդաղի աղուխ, երեսուն
հատ ոսկի...:

—Պէ՛յ, քո պօչը խուզեմ Մարգարիտ. հալա
ասում ես քիչ խալաթ են բերել: Մականայ խանի
հարսին էլ էդքան խալաթ չեն բերի, ինչքան
Մահմետի կարծի քեզ, ո՞վ քիտի՞ էզուց որ հար-
սանքիքը քեզ համար մանկուր քուրք էլ բերին,
կասեմ քիչ է... Ուրիշ աղջիկ եօթ մատաղ կանի
Աստըծու սէրը, որ կարօի նման հարուստի հարս
ընի, ամա զու էլի գո՛հ չես... ըզորդ են ասել
մարդս աշխարհում ոչինչից չի կշտանայ, բացի
մէկ բուռն հողից, որ մեռնելուց ցանում են երե-
սին... Բոյրիկ ջան, փառք ասե՛ք Աստըծուն,
որ հարուստ մարդի հարս ես ու Սամսունի նման
նշանած ունիս... Հա, էն ասա՛, Սամսունի իսկի
գալում է նշանածագող 7)...:

—Մաաղ ընեմ Սամսունի՛ս՝ բաս չի գալիս,

5) Հայաստանում կինը ուրիշի հետ խօսալուց
իւր ամուսնու վերա, նորան երբորդ դէմքով է ա-
նուանում:

6) Մեզանում սովորութիւն կայ՝ որ երեւելի տօ-
ներում հարսնացուն զանազան պարգևներ կը
բերին կիսրանք, որոնք անուանվում են բաժին:

7) Հայաստանում նշան դնելուց յետոյ էլ փե-
սէն չի կարող իւր նշանածին յայտնի կերպով տես-
նել. նա միայն գիշերը ծածուկ գալիս է նշա-
նածին տեսութիւն, որը անվանվում է նշանածա-
գող:

մարները մնալով նոյն հարստահարողների ձեռ-
քում, երկրի հարստութիւնները կը մնան եր-
կումը, իսկ դորա երեսին եղածները կը դառ-
նան զոհ հարստահարողների, կը փչացվին,
երկիրը կը զբլիկ այն ամեն բնական միջոցնե-
րից, որոնք նպաստում են արդիւնաբերութեան,
իսկ ժողովուրդը էլ աւելի կը ստրկանայ վաշ-
խառների ձեռքումը:

Բայց միթէ մեր դրութիւնը անելանելի է,
կամ ո՛ր է մեր փրկութիւնը—օտար գու-
մարներին մէջ, որոնք դէպի մեր երկիրը ձը-
գիւլ մենք պէտք է թէ խօսքով, թէ գործով
և ամենայն ոյժով նպաստենք:

Վրանց հետ մրցել չը կարողանալով մեր
գումարատէրերը կը սնանկանան, փոյթ չէ—
մենք նրանց չենք պաշտպանիլ—բայց դորա
փոխարէնը աշխատողներին դրութիւնը
կը բարւոքվի և դորանով կը ծագի մի նոր
կիանք մեր ողորմելի և հարստահարված եր-
կրում:

Ա. Արծրունի:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՆԵՐԻ ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ
ԲԱՆԿԸ

Վեռ ևս երբ իշխան Վօրժիցով կովկասեան
փոխարքայ էր, հիմնվեցաւ Թիֆլիսում Պրի-
կազ անուանված մի ձեռնարկութիւն, որի
նպատակն էր միջոց տալ գումարներ փոխ ստա-
նալ թէ անշարժ, թէ շարժական կայքի գրա-
ւականով: Հիմնարկութեան գաղափարը լաւ
էր, բայց ի՞նչ հետեանքի հասաւ նա... Հէնց
որ հիմնվեցաւ Պրիկազը վրաց աշխուհականու-
թիւնը սկսեց գրաւ գնել բոլոր ինչ որ ու-
նէր...:

ամեն չաբաթ գալում է, հալայ չամիչ, խուրմա ու
պնտուկ էլ է բերում, պատասխանեց Մարգարիտը:
—Այս էրնէկ քեզ, որ խուրմա ես ուտում, էն
էլ նշանածի բերած, որ խաբարի ամեն բանից
քաղցր է... Բաս դու ինչ ես տալում, նրան էս
բաների փոխարէնը...:

—Ինչ տամ, Շուշան ջան՝ փող չունեմ, փարա
չունեմ, մնում է մէկ բան—լաւ իշտահով պաչեմ
տալում:

—Վայ երեսիդ ամօթը թախիլ, Մարգարիտ,
աղջի, չես ամաչում, էդպէս բաց խօսում ես:

—Ինչու եմ ամաչում, Շուշան ջան, խոմ ուրիշ
աղջկայ նման սիրեկան չեմ բռնում: Իմ հալալ
նշանածիս պաչէլ կըտամ, ջանս էլ դուրս կը գայ:
Մէկէլ, քեզից ամաչեմ, չէ՛ մենք քոյ՞ պէս ենք:
Իմ սիրտը քոնն է, քոնը իմը: Հիմիկս քո սիրտը
նշանած չի ուզում...:

—Ես ինչ գիտեմ, երեսդ սե ընի, աղջիկ, կար-
միւրով պատասխանեց Շուշանը: Ըզորդ, Մար-
գարիտ ջան, որ Սամսուն գալում է նշանածագող,
էլ ինչ էք անում...:

—Ինչ ենք անում, պատասխանեց Մարգարիտը,
լաղաթին փաթաթվում ենք իրար չի՞նքով ու էն-
պէս ջրալի իրար պաչում ենք, որ հոգիներս փա-
ռաւորվում է, էնպէս ենք իրար զրգում, որ Արաղի
բուրբ ջուրը թողնես, մեր մէջովը մի կաթիլ էլ չի
անցնի:

—Աղջիկ, բաս պաչելուց նշանածիդ բերիք
երեսդ չեմ ծակում:

—Վայ՛ս նա նրա բերիւրին մատաղ, նրա բեղ-
իւրը արքայով նման եմ, երեսիս քոտեւուց էն-
պէս դուրս գալում է, որ քիչ է մնում ուշից զը-
նամ:

—Որ էդպէս է, քոյրիկ ջան, աւելացրեց Շուշանը,
հաղար էրնէկ քեզ, աշխարհի համա ու լաղաթը
զուք էք տեսնում: Սե կապեմ ես՝ բաս ես ինչ
անեմ, որ քոնս տարեկան եմ, հալայ ոչ մէկին
պաչել եմ ու ոչ պաչուել, իմ բաղդի աչքերը քօ-
գող:

18

18

ՀԱՄԱԿ ՑԻՒՐԻԽԻՑ

№ Սերի	№ Տոմս.	Տարած գում.
13,034.	49.	200,000
12,195.	15.	75,000
19,790.	29.	40,000
16,418.	13.	25,000
8,954.	1	
8,394.	13	10,000
17,340.	32	
14,134.	27	
12,269.	15	
5,137.	32	8,000
10,952.	4	
2,243.	50	

տաննելով կանոնադրութիւն հրատարակեց,
այլադրճագիրը ամենայն ճշգրութեամբ կատարվ

—Նոյն լրագիրը հաղորդում է, որ Կ. Պոլսի անշարժ սեփականությունները վերադարձնող օրենքը 1-ին գործադրվելի վարձի տուած կալուածները պէտք է եկամուտից հարկերից չզրու վճարեն, իսկ վարձի չը տուած և տէրերից բնակեցրած սեփականությունները իրանց արժէքի հաշվարկից չզրու պէտք է վճարեն:

—Նոյն լրագիրը քաղաքում ենք հետեւող լուրը՝ Նորնորմա յօրինանա և գործը իւր մի պահառակից անտարակ հրատարակվելով, հրատարակիչը և մի քանի վաճառիչ օտարազայներ ոստիկանութեան դուռը կանչվեցան:

—Քրիստոնեայից հետագիրը հաղորդում է, որ հիւսիսային բնակիչն քնացած աւաւրական արշաւաւքը հասաւ վարէօէ: ՍՏՂԵՄԻՑՖՈՅՆԱՆԵՐ ՎԻՃԱԿԻՆ: Արշաւաւքի անդամները երկար ժամանակ ըստիկաններով ճանապարհորդելուց յետոյ, ուստի նաւերից դաւանեցան և օգնութիւն ստացան:

—Պօզէնի ոստիկանութիւնը հրամայեց որ այլադրե կարմիրներ երեք օրով ժամանակավիճակում երկիրը թողնեն: Արքայաւորին խնդրեց տալով միջնորդել, այդ հրամանի կատարումն յետ ձգվեցաւ:

ԻՍՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. Ա. Բաւանթարեանցը մեզ գրում է. Բաւանթարեանցը Նորնորմա պատահեց կալուածներին բաւանթարեանցը զարմացեալ և անձանօթ մի երեւոյթ: Մի անգամ երկուստեք մեծաւ արեւակաւային հարուածից: Հիւսիսայինները տեղից 4 օր, որի միջոցում նա զրկուած էր առողջ դատողութիւնից: Մարմինը սկսեցած էր և աչքերը ստացել էին օտարութիւն:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պատարարութեամբ է բնական ուսումնարանի և կրթական գիմնազիայի առաջին երեք դասարանները համար, ընդունելով երկուսներին իր մօտ բնակելու: Հասցէն Վ. օրօնցովի Նաւաւթեանայա, Բէլեյիցի տունը:

1 (5)

Պ. Ա. Սափաւան, բանալով անցեալ տարւոյ պէս խորակ և երեւոյթ ու թիւան դասարաններ, խմորահար խնդրում է օրօնցովին շնորհ բերել Սեպտեմբերի 15-ին (կիրակի օրը) 12 ժամին առաւօտու Տիկին Դաւալի ուսումնարանը, որ գտնվում է Սոլլաւան, Սոլլաւանի փողոցում, Միլլաւանի (նախկին Արիւստոփոս) տանը:

—Նոյն պարունը հաղորդում է մեզ և հետեւողը, ընդհանուր դարմանք է պատճառում այժմ Բաւանթարեանցը հաղորդում մի երեւոյթ: Մի կատու ցնկնել է 5 ձագ, որոնցից չորսը կատու են իսկ մէկը չուն (? խոյր): Այս վերջինը հասնում է և բոլորովին նման է չուն, միայն բնակիչի և առնաւորակ մարդերի մէջ երևում է փոքր ինչ տարբերութիւն: Մենք լուծ էինք և տեսել խաւաւորներ, բայց այսպիսիները երբեք չէինք կարծում, որովհետեւ այս կենդանիները բաւանթարեանց են միմիայն:

Թիֆլիսի քաղաքական հիւանդանոցի խելագարների բաժնումը գտնվում է մի քանի ժամանակ արդէն Պօզէնի երկրորդ օրով լեզու լեզու երեւոյթ: Մի կատու ցնկնել է 5 ձագ, որոնցից չորսը կատու են իսկ մէկը չուն (? խոյր): Այս վերջինը հասնում է և բոլորովին նման է չուն, միայն բնակիչի և առնաւորակ մարդերի մէջ երևում է փոքր ինչ տարբերութիւն: Մենք լուծ էինք և տեսել խաւաւորներ, բայց այսպիսիները երբեք չէինք կարծում, որովհետեւ այս կենդանիները բաւանթարեանց են միմիայն:

Մասին մէջ կարդում ենք, օրօնցովի լրագիրը կարմիրներ լուծ առնելով կը ծանուցանէ թէ վերջին օրին ուստի սպաւը քանի մը խաղաղ օրօնականաց հետ ջրաղբի նաւանցը մանկով երկրի քաղաքը կը գտնուէր: Բայց տեղական իշխանութիւնը, խնայարար, դէմ կեցեր և սպան ու խաղաղները նորէն Ռուսիոյ հողը մտնելու տարաւորներ են: Զը լինի թէ այդ քաղաքը օրօնցովի մը Թիֆլիսի բնակեցան, պ. պ. Սիւլէր և Բաղդէ էին, որոնք այս միջոցներին ճանապարհորդում էին Երզրումի կողմերը գէօրգիական և բուսաբանական հետազոտութիւններին համար և ճամբարի տաճկաց պաշտօնականները կողմից ճանապարհում կանգնեցրած են եղել և չը նայելով որ նրանց անցադիրները բոլորովին կարգի էին, այնուամենայնիւ ենթարկվեցան ամենանաւորութեան քննութեան և ամենապարկաւր զարմուծի:

Ս. Վ. արդանանցի և ընկ. գրաւաճառաւորում ծախվում է հետեւող նոր հրատարակութիւնը:

ՏՈՄԱՐ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ 1874—1875 թ.

(առաջին նուէր հայ տիկանց)

Հատոր առաջին

Նշխատարանը Տ. Սրբուհի Ն. Երեւանցի Գրին է 150 կ. 2 (3)

Желають взять ГИМНАЗИСТОВЪ со столомъ.

Объ условіяхъ спросить въ Сололакахъ, противъ Англійскаго Клуба, въ д. Аргутинскаго. 2 (2)

КОНТОРА П. П. ДЖАНГАРОВА.

Въ Москвѣ, на Кузнецкомъ мосту, въ домѣ Тверскаго Подворья.

Նշում է և ծախում է տոմսակներ 1-ին և 2-որդ ներքին փոխառութեան, բանկի տոմսակների, գնողական վկայականների, բնաւանք, օրօնցովիներ կրկնապատկի ընկերութեան, կալուածական բանկերի գրաւական թերթեր, ոսկի, սերիաներ, ակցիաներ և օրօնցովիների բոլոր երկաթուղիների Բացի ստանից գրաւանները անում է հետեւող օպերացիաներ:

1) Փոխ է տալիս գումարներ 1-ին և 2-որդ ներքին փոխառութեան տոմսակները գրաւականով, ամենաբարձր չափով, ակցիաների, օրօնցովիների և գրաւական թերթերի գրաւականով:

2) Առատարում է յանձնարարութիւններ, ինչպէս տեղական, նոյնպէս և օտարաքաղաքացի տեղադիր:

3) Ապահովում է տոմսակներ 1-ին և 2-որդ ներքին փոխառութեան հանդիման տիրաւոր, 20 կապիտով տոմսակ: Պ. պ. օտարաքաղաքացի թող բարիհաճին ուղարկել 10 կապիտանց փոստի դրօշմ ստացականը ուղարկելու համար:

4) Առատարում է վճարումներ թէ պայմանաւոր, թէ անպայմանաւոր կապիտաներով:

5) Ծախում է տոմսակներ 1 և 2 ներքին փոխառութեան վճարումների յետաձգութեամբ հետեւող պայմաններով:

6) Նախընտրեալ պէտք է լինի ոչ պակաս քան 10 բուբու:

7) Մնացած գումարը, որին աւելանում է տարիկան 8%, կարող է վճարվել ամսէ ամիս ՈՉ ՊԱՅԱՍ ԳԱՆ ՀԻՆԿ ԲՈՒՐԵԼ:

8) Ամեն ստացուած, որ կրկնի անդորրաւորում յիշված տոմսակ վրա, պատկանում է աւելորդ:

9) Բոլոր կապիտաներ, առաջին մոցնման օրից, համարվում են աւելորդ սեփականութիւն և որովում են նրան տոմսակի հետ միասին հաշիւներ վերջացնելուց յետոյ:

10) Եթէ աւելորդ առաջին 10 բուբու միտ:

յիշուց յետոյ, չի մոցնի հետեւող փողերը, իր ժամանակին, այն ժամանակ գումարը մը նում է յօգուտ գրաւանների:

11) Աւելորդ իրաւունք ունի 15 օրով միջոցում նրան նշանակված տոմսակն ժամանակամիջոցից սկսած, անկէ պայմանական մոցնումներ իսկ պայմանաւոր անցնելուց յետոյ գրաւանները կարող է ծախել անձից մոցնողի տոմսակը բոլորային գնով, և բաւականացնելով իրան ստացված գումարից, մնացած փողերը վերադարձնում է աւելորդին:

12) Աւելորդ կարող է ամեն ժամանակ մոցնել միանգամից մնացած մոցնումներ և ստանալ փոխառութեան յիշված տոմսակը, մի և նոյն ժամանակ գրաւանները յետ է տալիս նրան 6% պայմանաւոր անում վճարվող գրաւաւորից:

13) Տոմսակի վերջնական վճարման մասին պիտի յայտնվի փոխառութեան օրը:

14) Աւելորդ որ գումարում է գտնվում, կարող է պայմանով մոցնումներ փոստով ուղարկել, և այն ժամանակ չէ պահանջվում իսկական ստացադրի ուղարկելը նրա վրա մոցնման չափի նշանակելու համար, որովհետեւ փոստի ստացականը բաւական ապացոյց է փողերի վճարման լինելու:

15) Ստացադրը կարող է ուրիշ վրա փոխադրվել բայց ոչ այլապէս, եթէ ոչ յայտնելով այդ մասին գրաւաններին գրաւոր կամ բաւաւոր, որ ստա մասին իր մատնաների մէջ ծանօթութիւն է անում:

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ պ. պ. օտարաքաղաքացիներ կը կատարվին ճշգրութեամբ և բերել տուած թղթերը ուղարկված կը լինեն առաջին փոստով:

ԳՐԱՍՆԵՆԱԿԸ ընդունում է նոյնպէս ամեն տեսակ կապիտաներ, որք փաճաւականութեան են վերաբերում, ինչպէս փոխառականներով ստանալը, նոյնպէս ապրանքների մեծ քանակութեամբ (օպտով) առնելը և ծախելը:

1 (3)

ՇԱՄՊԱՆԻ ԳԻՆՈՒ ԵԻՇ (բուսիկա)
40 ԳՈՒԵԿՈՎ ՀԱՍԸ

Նոյնպէս և այլ ապակեղէն ամաններ, գործարանի գներով, մեծ քանակութեամբ (օպտով) կարելի է ստանալ Գուալերի ապակու գործարանի պահեստի մէջ Թիֆլիսում, Վոլոգդայի փողոցի վրա, Երջրումու զաւրէնում, Եկեղեցիաւ եղբայրների գրաւաններում № 168. Նոյնպէս ընդունվում են պատուէրներ և զանազան ապակեղէնի համար:

8 (20)

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 12.

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ց Ո Յ Ց

ԹԻՖԼԻՍ. 1874.

ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՃԱՍՈՒՆՈՑ		Ռ.	Կ.	ՓՈՍՏ	ՓՈԹԻ-ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԵՐԿԱ-ԹՈՒՂԻ	ՀԵՐԱԳԻՐ	ՆԱԽԵՐ	Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՈՐՍԱ
(Սեպտեմբերի 11-ին)								(Սեպտեմբերի 1-ին)
Ոսկին (պոլուպարիւ)	5	90		Ռուսաստանը և Արտաստան-ման ամեն օր:	Թիֆլիսից մինչև Փոթի (ճանապարհորդների դիմացը) 8 ժամին 18 րոպէ առաւօտան:	Փասն բառից կազմված հեռազորը ամէ:	Օղէտայից Փոթի (ամառը) նաւը դուրս է գալիս հինգշաբթի օրին ժամը 2-ին կէս օրից յետոյ:	Լ. օնդ օն մի րուբլ ամէ 33 ¹³ / ₃₂ պէնս (փոխանակ 40 պէնս):
Բաւանթարեանց (հին սերմի)	5			Երևանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:	Մինչև Սուրբ (խաւա զը-նացը) երկուշաբթի 8 ժամ, 17 րոպէ:	Ալեքսանդրապոլ . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	Փարիզ մի րուբլ ամէ 351 սանտիմ (փոխանակ 400 սանտիմ):
Ամերիկայի սերմի	6	30		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Ալաւցիս . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	Առաջին 5% փոխառութեան տուական . . .
Բաւանթարեանց (հին սերմի)	6	50		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Բազու . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	174
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	4	20		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Գաւառ . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	173 ³ / ₄
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	8	50		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Գաւառ . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	97 ¹ / ₂
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	8	40		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Մոզդուր . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	97 ¹ / ₂
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	4	90		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Սոսկիւ . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	8			Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Ս. Պետրոսեւրդ . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	7	25		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Հին Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	17			Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	18	50		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	15	50		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Աւելուել երևանի . . .	1			Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Աւելուել Գեանթու հասարակ . . .	1	10		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	1	10		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	70			Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	10	40		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	6	65		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	4	52		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	7	17		Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	
Շաքարե ուր (բրոզիւ)	100			Երեւանի գաւառ, Գուլիստի, 2 քրտնօրի վիճակ, Սոլաւան:		Նոր Նախիջևան . . .	Փոթիից Օղէտա կիրակի 6 ժամին կէս օրից յետոյ:	